

Kompass-skipanin:

Nýggj upplýsingarskipan fyri vinnulívið á vestnorrøna økinum

— Árni Hróbjartsson, umboð fyri Kompass í Íslandi,
kunnar skipanina í Føroyum

Nógvar fyritekur í Føroyum fingu fyrr á hesum ári sendandi eina bók úr Íslandi. Kompass Vestnorden — framleiðslu- og fyritekskrá fyri Føroyar, Grønland og Ísland. Hendan bók inniheldur nágreinligar upplýsingar um virki og fyritekur í hesum trimum londum og vørsløgin, tey framleiða. Bókin er eitt risaverk, 1200 síður við 25.000 orðalýklum. Kompass-skipanin er ein altjóðaskrásetingarskipan, ið verður nýtt av fyritekum í 30 londum. Hendan skipan sigst at vera ein tann mest fullfíggið, nýtt verður í heiminum, og nevnt kann, at EF-tollnevndin í Brussel hefur avgjørt at nýta skipanina fyri innari marknaðin í Europa aftaná 1992.

Bókin hefur tekstir á føroysku, grønlendskum og íslendskum. Tann føroyski teksturinn eitt satt vörð — stak vana-

ligt føroyskt, ið kortini sigst at vera skrivað av einum føroyingi.

Fyrstodumaðurin fyri íslendsku kompass-skipanina, Árni Hróbjartsson er nú í Føroyum og verður her næstu vikurnar við samstarvsfólki at kunna føroyingar við hesa upplýsingarskipan.

Mynd av vinnulívinum

Í samrøðu við Sosialin segði Árni, at bókin gevur eina nágreiniliga mynd av vinnulívinum í Grønlandi, Íslandi og Føroyum. Bókin er gjørd soleiðis, at fingnar verða til vega upplýsingar um fyritekur og virki, og síðani verða upplýsingarnar skrásettar. Bert upplýsingarnar um framleiðsluvirksemi hjá einum virki kann vera uppá 15–20 A4 síður. Framleiðararnir fáa sostatt høvi at lýsa framleiðslu/tænastuvirksemi

ið rættiliga nágreiniliga, á 15–20 A4 síðum.

Kompass Vestnorden er í trimum partum. Fyrsti parturin hevur 25.000 orðalýklar, ið «opna» Kompass-skipanina. Skipanin byggir á, at fólk skulu ikki leita eftir óskiljandi nøvnum á virkjum og fyritekum heldur bert framleiðsluni. Á henda hátt er møgult at fáa fatur í fyritekunum igjøgnum vørsløgin, tey framleiða, ella tænastuni, tey útina.

Hetta tyðir, at leitar onkur, verið tað seg í Europa ella aðrastaðni, eftir eini fyriteku, ið framleiðis ávíst slag av byggiltfari, kann hann igjøgnum «lýklarnir» í bókini fyrst finna fram til vørubólkarnar og síðani einstok vørsløg, ið framleidd verða, og virkini, ið framleiða tær. Er hann áhugaður fyri ávisum vørslagi, kann hann sostatt finna tað beinan-

Hróbjartur Arnason var í Føroyum herfyri og savnaði upplýsingar um føroyskar fyritekur. Her handar hann Hans Andrias Djurhuus, danska sendiharranum í Íslandi, 2 eintøk av Kompass-bókini.

vegin og harafturat eina talvu við nøvnum á øllum fyritekunum, ið framleiða hetta ávísu vørsløg.

Biligari vørur

Árni segði m.a.:

«Tann ið nýtir bókina kann sostatt finna fram til tann ból av fyritekum, hann skal keypa frá ella kunna sine egnu framleiðslu. Hann kann síðani skriva til hesar fyritekur, og soleiðis opnar Kompass-skipanin eina leið fyri ein útlendskan framleiðara at finna fram til biligari vørur, ella biligari framleiðsluhættir. Á innanlandsmarknaðinum

virkar bókin inneftir. Framleiðarar ella tey, ið selja ávisar tænastur, kunnu finna fram til hvønn annan á heima-marknaðinum, er talan um ávísu framleiðslu ella tænastu».

Árni segði eisini: «Nýggir møguleikar koma í ljósmála við Vestnorden projektinum, sum verður fylgt upp við stórum dugnaskapi av Tummás Arabo, formanni í Vestnorden nevndini. Her opnast t.d. ein leið til samarbeiði millum føroyskar, grønlenskar og íslenskar fyritekur, soleiðis at møgult verður at fremja sonevnd «joint venture» projekt. Nógvi dómi eru eisini um, at leitað verður eftir slíkum møguleikum. Tà ið ein ferðast um Grønland er tað sera gleðiligt at siggja, hvussu áhugaðir grønlendingar eru fyri at fáa til vega «know how» við at samstarvast á onkran hátt við fyritekur í Føroyum ella Íslandi. Stór øking verður uttan iva á hesum samstarvi, tí tað sum grønlendsku fyritekunum tørvar er júst kunleiki og nýggjar hugmyndir um framleiðslu og framleiðsluhættir».

Marknaðarføring

Eitt annað sum Árni Hróbjartsson metir gevur Kompass-skipanini avgjórðan fyrirun framum nógvar aðrar skrásetingargættir, er at brúkarin kann marknaðarføra sine framleiðslu á ein biligan og miðvisan hátt. Kostnaðurin við skrásetingina er 1400 kr. og uppií hesum prisi eru allar tær upplýsingar, fyritekurnar vilja geva um framleiðslu/tænastuna. Fyri hetta gjald kunnu fyritekurnar sostatt fáa óavmarkaða upplýsinganøgð við í bókini. Árni segði, at bert fáar fyritekur kunnu vera við á stórum framsýningum, ið verða hildnar í Europa. Umleið 500.000 fyritekur eru við í Kompass-skránni. Til samanbering kann nevntast, at bert 1000 fyritekur kunnu visa fram samstundis á vørufamsýningum, t.d. í Týsklandi. Tá virði, Kompass-skipanin hevur er m.a. tað, at smáar fyritekur kunnu finna fram til sitt áhugaði igjøgnum Kompass-upplýsingarbankan, sum er á trimum støðum í Europa. Soleiðis kunnu tær senda boð ella lýsingar til hesar fyritekur igjøgnum «direct mail», ið er ein lýsingarháttur, ið verður alsamt vanligari.

Ikki neyðugt at lýsa

Á henda hátt verður møgult, at eitt ávíst framleiðsluprisin á ymiskum vørsløgum, tí tær smáu fyritekurnar og virkini kunnu selja framleiðsluna

biligari, tá tær ikki hava fyri neyðini at gera iløgur í vørufamsýningar og lýsingar. Ístaðin kunnu tær brúka miðvísu marknaðarføring, sum bert «rakar» tey, ið vildu fingið størstu fyrirunirnar av teimum upplýsingum, tey fáa sendandi igjøgnum «direct mail».

«Hetta er eisini biligasta marknaðarføringin, fyritekurnar kunnu fáa», segði Árni, «tí øll, ið hava við handil, idnað og vinnuliv at gera, fáa bøkurnar sendandi í gjøgnum Kompass International. Einstaklingar og fyritekur hava sostatt altíð atgongd til hesar upplýsingar. Nógvi vilja eisini nýta sær tann møguleika at lýsa við sinum búmerki, og harafturat er møgult at keypa lýsingar í bókini eisini.

Innari marknaðurin

30 lond eru uppií Kompass International skipanini. Nevntast kann, at EF-tollnevndin hevur avgjørt at nýta Kompass kodu-skipanina, tá ið innari marknaðurin í Europa byrjar at virka í 1992.

Stór øking hevur eisini verið í nýtslu av Kompass On-Line skipanini, t.e. útvegan av upplýsingum igjøgnum teldur. Tær flestu PC — persónligar telduskipanir — og terminalir kunnu nýtast saman við «modem» og «datapack»-netinum hjá telefonverkinum. Bert verður goldið fyri ta tíð, ein er knýttur at «data-base» skipanini hjá Kompass í Danmark. Tiggjutúsundtals fyritekur brúka On-Line skipanina, ið eisini gevur møguleikar at skriva út adressur á lepar til beinleiðis forsendlis við postinum, t.e. «direct mail».

Livilíkindi

Árni segði at enda, at Kompass Vestnorden-upplýsingarbókin er størsta «marknaðaraløga», tey try vestnorrønu londini hava gjørt inn á Europa-marknaðin. «Hetta fer at hava stóran týdning júst nú, tá innari marknaðurin í Europu verður veruleiki. Við hesi skipan kunnu tær lond, sum ikki verða við í innari marknaðinum, tryggja sær, at fyritekur á amerikansku, asiatisku og australsku meginlondunum fáa upplýsingar um fyritekur, sum standa uttanfyri Europa-marknaðin. Hesar fyritekur hava sostatt framhaldandi livilíkindi á altjóða marknaðinum».

Árni Hróbjartsson er útbúgvinn marknaðarfrøingur úr Englandi. Hann kemur aftur til Føroyar í desember og fer tá møgult at halda skeið í marknaðarføring fyri føroyskar fyritekur.